

تأثیر اتحادیه اروپا بر امنیت بین الملل

پوهنیار محمد ضمیر ایماق

استاد پوهنچی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون بدخشان

sunatullahjuya@gmail.com

۰۰۰۰-۰۰۰۲-۱۲۶۹-۳۴۴۴

نویسنده

نشان برقی

نشانه ارکاید

چکیده

فرهنگ‌های مشترک اروپایی با لایه بنیادین فرهنگ مبتنی بر سکولاریسم تعین کننده هویت مشترک اروپایان است. تقویت هویت مشترک اروپایی که در آن مردم اروپا فرهنگ مبتنی بر سکولاریسم را مشخصه ارزش‌ها و هنجارهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی خود تلقی می‌کنند که برای یکپارچگی این اتحادیه برای مدت طولانی با اهمیت بوده است. دولت‌های عضو اتحادیه اروپا به‌رغم شباهت‌ها و اشتراکات دینی فرهنگی و تاریخی، تفاوت‌های نیز دارند که با پدیدار شدن هویت خاص بر آن‌ها شده است و در نتیجه فرهنگ راهبردی متفاوت و اولویت‌های راهبردی متفاوت دارند؛ که با وجود این همه توانسته اند به یک همگرایی واقعی دست یابند. بنا هدف این مقاله مشخص ساختن موقعیت و تأثیر اتحادیه اروپا در معادلات و بازی‌های جهانی و تأثیر آن در زمینه امنیت بین‌الملل می‌باشد. روش این تحقیق تحلیلی-توصیفی بوده، که در این چارچوب یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که اتحادیه اروپا یکی از مهم‌ترین و منسجم‌ترین مجموعه سیاسی-اقتصادی جهان معاصر بوده که در طول عمر ۷۰ ساله خود گام‌های بلندی را در راستای همگرایی برداشته است. بنا، نتیجه می‌شود که این سازمان منطقه‌ای با ظرفیت و امکانات که در اختیار خود دارد به عنوان یک بازیگر مهم بویژه در زمینه سیاسی و دیپلماتیک در آینده نیز به نقش آفرینی خواهد ادامه خواهد داد.

کلیدواژه‌ها: اتحادیه اروپا، قدرت‌های بزرگ، امنیت بین‌الملل، روابط بین‌الملل.

European Union on International Security

Author
E-Mail
Orcid

Mohammad Zameer Aimaq

Faculty of Law and Political Science, Badakhshan University.

mzameer1984@gmail.com

Orcid ID: 0000-0002-1269-3444

Abstract

Common European cultures with the primary layer of culture based on secularism determine the common identity of Europeans. Strengthening the shared European identity in which the people of Europe consider a culture based on secularism as a characteristic of their political, social, economic, and cultural values and norms, which has been essential for the integrity of this union for a long time. Despite the similarities and religious, cultural, and historical commonalities, the member states of the European Union also have differences, which have been affected by the emergence of a unique identity. As a result, they have different strategic cultures and priorities. Despite all this, they have managed to achieve a natural convergence. Thus, this article aims to determine the position and influence of the European Union in global equations and games and its influence on international security. The method of this research is analytical-descriptive, and in this context, the research findings show that the European Union is one of the most important and coherent political-economic groups in the contemporary world, which has taken significant steps towards convergence during its ٧٠-year life. Therefore, it is concluded that this regional organization will continue to play a role as an essential player, especially in the political and diplomatic field, with its capacity and facilities

Keywords: European Union, great powers, international security, international relations.

قاره اروپا به دلیل ساختار دینی، فرهنگی و نژادی نسبت به سایر مناطق جهان از یکپارچگی همگونی نسبی برخوردار است لذا از نظر تاریخی نخستین نمونه همگرایی را می‌توان در اروپا مشاهده کرد. ختم جنگ دوم جهانی خبر از آغاز واقعیت جدید می‌داد؛ اقتصاد کشورهای اروپای کاملاً نابود شده بود و نظام‌های سیاسی آن به دلیل بی‌کفایتی و بحران و شرایط اقتصادی دهه‌های گذشته اعتبار خود را ازدست داده بود یا در نتیجه جنگ نازیسم هیتلری و فاشیست موسیلمانی با کشورهای متفقین از بین رفته بود. در چنین فضایی عده‌ی استدلال می‌کردند که اروپا می‌تواند نظم ملت-کشور قاره اروپا که بر آن بنا شده را دور نماید و بجای آن، گونه وحدت سیاسی را به وجود آورد که میان ملت‌های اروپا همگونی و وحدت شکل بگیرد. در همین راستا در اوایل دهه ۱۹۵۰ م اولین گام همگرایی با تشکیل جامعه ذغال‌سنگ و فولاد اروپا برداشته شد در آن زمان سؤال اصلی این بود که مسیر همگرایی اروپا چگونه طی خواهد شد به هر صورت هر چند مسیر طی شده توسط جامعه اروپا توأم با فراز و نشیب و با سرعت متفاوت در دوره‌های زمانی مختلف بوده است ولی جهت حرکت آن همواره پیش‌رونده بوده است. آن گام‌های اولیه و محدود ذغال‌سنگ و فولاد و با تنها شش کشور عضو، امروز به اتحادیه‌ای ۲۸ عضو و با بازار واحد، پول واحد گسترش یافته و به حوزه‌های سیاسی، اجتماعی و قضائی گسترش یافته است.

از معاهدات مهم اروپا می‌توان به معاهدات جامعه اقتصادی اروپا در ۱۹۵۷ م، قانون اروپای واحد در سال ۱۹۸۷ م باهدف تکمیل بازار داخلی «بازار واحد تا سال ۱۹۹۲»، معاهده ماستریخت «معاهده اتحادیه اروپا در سال ۱۹۹۲ م» با گسترش اتحادیه به حوزه‌های سیاست خارجی و امنیتی مشترک و امور داخلی و قضایی، معاهده آمستردام در ۱۹۹۷ م و به تعقیب آن معاهده نیس که در سال ۲۰۰۱ م شرایط را برای عضویت ده کشور جدید هموار ساخت؛ همه این موارد حرکت به سمت یک قانون اساسی برای اتحادیه اروپا را فراهم کرد اشاره نمود. سؤال اصلی در این تحقیق این است که اتحادیه اروپا به‌عنوان یک سازمان منطقه‌ای که نماد از همگرایی در سطح جهان محسوب می‌شود چه نقش در امنیت بین‌المللی دارد؟ طبیعی است که اتحادیه اروپا به‌عنوان یک بازیگر مهم در عرصه روابط بین‌المللی باوجود کاستی‌های که دارد توانسته است در زمینه‌های مختلف به‌ویژه در مسائل امنیتی و جلوگیری از بحران‌ها و ارائه کمک به مناطق آسیب‌دیده نقش فعال داشته و دارد بنا یکی از بازیگران فعال و قوی در معادلات و بازی‌های کلان در مناطق مختلف جهان (فلسطین، عراق، افغانستان، لیبی، حوزه بالکان و دیگر مناطق جهان) محسوب می‌گردد.

فکر تشکیل اتحادیه اروپا از گذشته‌های دور در بین اندیشمندان، سیاست‌مداران و حتی شعرا اروپا مطرح بوده است؛ اما به صورت اساسی ایده تشکیل اتحادیه اروپا، بعد از جنگ جهانی دوم به صورت عملی شکل گرفت. در ابتدا کشورهای، ایتالیا، لوکزامبورگ بلژیک، آلمان، فرانسه و هلند عضو اتحادیه اروپا بودند و در جهت پیشرفت و شکوفای اقتصادی، بهبود تجارت و ایجاد صلح باهم کار می‌نمودند. چون که کشورهای اروپایی معتقد بودند که دولت‌های که باهم دادوستد می‌نمایند با یکدیگر وابسته می‌شوند و این وابستگی مانع جنگ بین آن‌ها گردیده و رابط خصومت جای خود را به همکاری می‌دهد. این اتحادیه با داشتن ظرفیت‌های بالقوه در زمینه‌های اقتصادی، تجارت، دیپلماسی، حل مسائل بین‌المللی دست آوردهای ارزنده‌ی دارد. به همین سبب است که این اتحادیه، با فعالیت‌های دوام‌دار خویش، با گذشت چندین دهه امروز به یک الگوی مناسب و مهم برای دیگر مناطق تبدیل شده است؛ حالا مسئله اصلی این است که این اتحادیه که پس از ختم جنگ جهانی دوم چگونه شد که به صورت تدریجی از یک طرف به وحدت خود دست یافتند و از طرف دیگر در عرصه بین‌المللی به‌ویژه از نگاه داشتن قدرت نرم از جایگاه خوبی برخوردار شده است؟ اساساً کشورهای قاره اروپا به‌ویژه کشورهای اروپایی غربی از همگونی و نقاط مشترک زیادی مانند فرهنگ مشترک، تاریخ مشترک، سرنوشت مشترک برخوردار هستند. بنا درک درست از تأثیر اتحادیه اروپا بر امنیت بین‌المللی، در حقیقت درک درست از نقش‌آفرینی این اتحادیه در روابط بین‌المللی می‌باشد و یا به عبارت دیگر تحقیق در مورد تأثیر اتحادیه اروپا بر امنیت بین‌المللی، فهمیدن ظرفیت‌ها و امکانات این اتحادیه می‌باشد. به همین دلیل این تحقیق برای روشن ساختن نقش این اتحادیه در امنیت بین‌المللی می‌پردازد.

پرسشهای تحقیق:

این تحقیق به سوال‌های ذیل پاسخ خواهد داد:

سؤال اصلی تحقیق

اتحادیه اروپا به‌عنوان یک اتحادیه منطقه‌ای از کدام ظرفیت‌های برخوردار بوده و از چه نقش و جایگاهی در تأمین امنیت بین‌المللی برخوردار است؟

سوالات فرعی

۱- اتحادیه اروپا به‌عنوان یک سازمان منطقه‌ای از کدام امکانات و ظرفیت‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی برخوردار است؟

۲- اتحادیه اروپا به‌عنوان یک بازیگر در عرصه نظام بین‌المللی از چه جایگاهی برخوردار می‌باشد؟

۳- اتحادیه اروپا در زمینه تأمین نظم و امنیت بین‌المللی چه نقش و جایگاهی را دارا می‌باشد؟

اهداف تحقیق

هدف از این تحقیق شناسایی ابزارها و امکانات است که اتحادیه اروپا از آن برخوردار است؛ که به اتکای این منابع و ابزارها این اتحادیه در کدام زمینه‌ها توانسته است قسمت از مشکل جهان را حل نموده و در بخش از کره خاکی برای تأمین امنیت مفید واقع شده است. با درک نقش و اهمیت اتحادیه اروپا در تأمین امنیت در عرصه بین‌الملل و تجارب که در این زمینه برخوردار است می‌توان برای تأمین امنیت دیگر نقاط جهان استفاده نمود. بر علاوه اتحادیه اروپا امروزه به عنوان یک بازیگر مهم در عرصه روابط بین‌المللی می‌باشد، که فهم درست از موقعیت، قدرت و نقش آفرینی این اتحادیه در وضعیت فعلی ضرورت می‌باشد.

پیشینه‌ی تحقیق

در این بخش به بررسی آثار می‌پردازم که ارتباط نزدیک به همین موضوع تحقیق دارد. در کتاب سیاست و حکومت در اتحادیه اروپا؛ تلاش صورت گرفته شده است تا توضیحات روشن و جامعی از توسعه تاریخی و تحولات مداوم اتحادیه اروپا ارائه شود (میردامادی، ۱۳۹۳: ۳۳). حمید زنگنه مولف کتاب سبز اتحادیه اروپا؛ تلاش نموده است تا نقش اتحادیه اروپا را در حوزه فرهنگی و اجتماعی و تعاملات آن را با دنیای بیرون توضیح دهد (زنگنه، ۱۳۹۲: ۲۲). در مقاله بحران اقتصادی و مالی اتحادیه اروپا و همگرایی سیاسی و امنیتی؛ نجف آبادی و دیگران تلاش نموده اند که تا تأثیری بحران اقتصادی و مالی را در روند همگرایی سیاسی و امنیتی اروپا توضیح دهند (نجف آبادی و دیگران، ۱۳۹۵: ۱۰۸). در مقاله دیگری تحت عنوان روند همگرایی اتحادیه اروپا از آغاز تا پایان سال ۲۰۰۵؛ نویسنده تلاش نموده است تا از لحاظ تاریخی روند شکل‌گیری اتحادیه اروپا را توضیح دهد (خدادوست، ۱۳۸۶: ۳۴). همچنان در مقاله اتحادیه اروپا و چالش‌های امنیتی انرژی، در این مقاله نیز نویسنده گان در تلاش تثبیت عناصر است که زمینه دسترسی اتحادیه را به انرژی مورد ضرورت مشخص سازد (علیرضا وبهمنش رضا، ۱۳۹۰: ۲۱۲). طوریکه در منابع فوق ذکر دیده می‌شود، این منابع در مورد روند تاریخی تشکیل اتحادیه اروپا و نهوه عملکرد آن را به بحث گرفته اند. در حالیکه هدف تحقیق ما آن است که با مطالعه دقیق مشخص گردد که اتحادیه اروپا به عنوان یک سازمان منطقه ای با داشتن ظرفیت‌های سیاسی، اقتصادی و نظامی چه نقشی در تأمین نظم و امنیت بین‌المللی دارد؛ که این مورد نو آوری مقاله حاضر را نشان می‌دهد.

روش تحقیق

این مقاله با روش توصیفی، تحلیلی و رویکرد کتابخانه‌ای تهیه گردیده است. و از کتب، مقالات، ژورنال‌های معتبر ملی و بین‌المللی در این تحقیق استفاده شده است؛ تا اینکه مشخص گردد اتحادیه اروپا چه نقش در تأمین امنیت در عرصه بین‌المللی دارد؛ و در کدام زمینه‌ها توانسته است در تأمین امنیت جهانی مفیدیت خود را ثابت کند.

اهمیت تحقیق

تحقیق هذا از این جهت اهمیت دارد که اتحادیه اروپا که نمادی از همگرایی در سطح جهان محسوب می‌گردد چه نقش و جایگاهی را در معادلات قدرت‌های بزرگ برای خود تثبیت کرده است. با درک جایگاه اتحادیه اروپا از لحاظ قدرت جهانی، اقتصادی و سیاسی و فعالیت آن در زمینه‌های مختلف می‌توان اهمیت و فعالیت آن را در سطح جهان دانست و با فهم علمی از نقش این اتحادیه در تأمین امنیت جهانی می‌توان به محاسبات درست دست یافت.

آنچه را که در این تحقیق و تحقیق با استناد به کتب، مقالات و منابع دریافتیم؛ اینکه اتحادیه اروپا به‌عنوان یک سازمان منطقه‌ای با پوتنشیل و منابع و امکانات که در اختیار خود دارد تأثیر مستقیم بر امنیت و صلح جهانی داشته است؛ این اتحادیه توانسته با انعقاد موافقت‌نامه‌های استراتژیک با قدرت‌های بزرگ از جمله چین و هند و برقراری روابط دوستانه با ایالات متحده آمریکا به نقش و دامنه حوزه فعالیت خود افزوده است و توانسته در قضایای جهانی و منطقه‌ای به‌ویژه در منازعات بالکان، شرق میانه، بحران دارد فور و مسئله افغانستان به‌عنوان عنصر فعال در حل تنش‌ها نقش آفرینی نماید.

نتایج ویافته‌ها

اتحادیه اروپا

اساساً خاستگاه اروپای فدرال پس از جنگ‌های جهانی را می‌توان در تلاش‌های جدی و اولیه ژان مونه و روبرت شومان، وزیر امور خارجه دولت فرانسه جستجو کرد که در پی ایجاد اروپای توسعه‌یافته و صلح‌آمیز بر اساس یکپارچگی اقتصادی بودند. (Burgess, 1996: 2) جنگ‌های جهانی اول و دوم هرکدام در شکل‌گیری، ظهور و تقویت طرح وحدت اروپا نقش به‌سزای داشته‌اند. وخامت اوضاع اقتصادی و تجارتي جهان پس از جنگ، آغاز جنگ سرد و ترس از حملات و مداخلات احتمالی شوروی سابق به سرزمین اروپا، از جمله عوامل تسریع‌کننده در ایجاد یک اروپای واحد و متحد بود؛ لذا صاحب‌نظران دو عامل اساسی را در شکل‌گیری جامع اقتصادی اروپا مؤثر و قابل اهمیت می‌دانند، اول عامل سیاسی و دوم عامل امنیتی؛ اما عامل اقتصادی در شکل‌گیری این جوامع نقش اساسی و مهم داشته، لیکن نه به قوت و شدت دو عامل قبلی، چراکه عامل اقتصاد و تجارت تنها می‌تواند به‌عنوان ابزار تقویت ارتباطات و روابط امنیتی ایفای نقش

نماید (Mc Goldrick, ۱۹۹۷: ۷). در این راستا باید به تلاش ها و زحمات عده‌ای از سیاستمداران اروپایی اشاره نمود که از سال‌های قبل از جنگ های جهانی و نیز پس از آن، درصدد ایجاد یک ایالات متحده اروپایی بوده و در این راه گام‌هایی مهم نیز برداشته شد. برای تحقق این هدف، ساختارهای متفاوتی برای اروپای آینده در نظر گرفته شد و طرح‌هایی ذیل برای تشکیل این اتحادیه ارائه گردید (کد خدایی، ۱۳۸۰: ۱۱-۱۲).

طرح اول مبتنی بر ایجاد یک «اتحادیه» است که شکل بین‌الدولی آن پیشنهاد شده بود.

طرح دوم از آن فدرالیست ها می‌باشد که خواستار تشکیل یک دولت فدرال اروپایی بودند.

طرح سوم از آن عمل‌گراها می‌باشد که معتقدند در برخی از امور اقتصادی باید حاکمیت‌های متفاوت ملی دولت‌های عضو با یکدیگر ادغام شود تا اختیارات واحدی را ایجاد نموده و بر آن اساس اتحادیه وظایف خود را انجام دهد. به‌رحال علیرغم وجود این اختلاف‌نظرها در بین طرفداران هر سه گروه، آنچه فکر وحدت اروپا را بیشتر می‌ساخت از بین رفتن اقتصاد اروپا، از بین رفتن دولت‌های قدرتمند اروپایی و هرج‌ومرج به وجود آمده ناشی از جنگ‌های تبه‌کننده جهانی اول و دوم بود. به‌عبارت‌دیگر این حوادث خود موجب شد تا طرح ایجاد اروپای واحد باسیاست‌های نوین بروز پیدا کرده و رشد نماید. البته حوادث قبل از جنگ‌های جهانی را نیز نباید از نظر دور داشت. در زمان حاکمیت امپراتوری بزرگ عثمانی بر اکثر نقاط اروپا، دولت مردان کشورهای اروپایی به این فکر افتادند تا به نحوی بر حول محور دین مسیحیت جبهه‌ی قدرتمند ایجاد نمایند که دیگر تهدید دولت‌های خارجی مانند دولت عثمانی نتواند آن‌ها برهم زند. این عامل البته پس از نهضت تجدیدنظرخواهی و نوگرایی در دین عیسویت و ظهور افکار لیبرالیستی، ملی‌گرائی و جدایی دین از سیاست، جای خود را به روش‌های عقلانی و علمی داد (کد خدایی، ۱۳۸۰: ۱۳-۱۴).

به‌طورکلی در تاریخ اروپا همواره اندیشمندان بوده که هرچند گاهی فکر تشکیل مجامع فراملی را پیشنهاد می‌نمودند که البته با عکس‌العمل‌های نیز روبرو می‌شدند، از آن جمله می‌توان به ویلیم پن William Pann اشاره نمود که در سال ۱۶۹۳ نظریه ایجاد یک مجلس واحد اروپایی را ارائه کرد و یا به جرمی بنتام Jeremy Bentham که فکر تشکیل مجمع اروپایی و ایجاد یک نیروی نظامی مشترک اروپایی را مطرح کرد و یا نظریه ژان ژاک روسو Jean - Jouques Rousseau که تشکیل یک فدراسیون اروپایی پیشنهاد کرده بود. با پایان یافتن جنگ جهانی دوم و آزاد شدن کشورهای اشغال‌شده اروپایی تاز سطره عساکر نازی، ناسامانی‌ها و ویرانی‌های ناشی از جنگ، سیاستمداران و دولت مردان گروه‌های مقاومت اروپایی به فکر ایجاد یک حکومت فراملی در اروپا افتادند تا علاوه بر رفع مشکلات اقتصادی اما فراتر از اهداف تنها اقتصادی، با اتکا بر اصل وحدت ملی و حفظ مرزهای جغرافیایی دولت‌های اروپا و نیز با بازسازی ساختار سیاسی قادر به

اصلاح خرابی‌های ناشی از جنگ باشد. اندیشه تشکیل یک دولت فراملی که دولت در تبعید فرانسه آن را تبلیغ می‌نمود، در تمام نقاط اروپا که آلام ناشی از جنگ را هنوز به دوش می‌کشید، توسعه یافت. با این حال اولین حرکت در این راستا در ایتالیا و با شکل‌گیری حرکت فدرالیست‌های اروپایی در سال ۱۹۴۳ ایجاد شد که منجر به ارائه طرح‌هایی در کنفرانس‌های اروپایی گردید، مانند طرح سیاستمدار ایتالیایی Altiero Spinelli در سال ۱۹۵۵ که به کنفرانس ژنو ارائه گردید. این طرح ایجاد یک اروپای فدرال به همراه یک قانون اساسی مدون و یک دولت فراملی مسئول در مقابل شهروندان اروپا و نه در مقابل دولت‌های ملی، به همراه داشتن یک اردو تحت امر این دولت فراملی را پیشنهاد کرده بود. همچنین بر اساس این طرح ارائه‌شده، این دولت فراملی دارای یک دیوان قضایی خواهد بود که وظیفه تفسیر قانون اساسی و حل و فصل اختلافات بین اعضای فدرال‌ها را بر عهده خواهد داشت؛ اما پس از جنگ تقریباً نظریات آرمانخواهانه طرح‌های وحدت اروپا به فراموشی سپرده شد و دولت‌ها و سیاستمداران دوباره با تکیه بر اصل وحدت و منافع ملی خود اصرار بر حفظ اصول سیاسی گذشته خود داشتند؛ این در حالی بود که سیاستمداران و اندیشمندان ایتالیایی و فرانسوی بر نظریات خود مبنی بر همبستگی و وحدت اروپا تأکید می‌نمودند. شاید یکی از علل کم‌رنگ شدن فکر و اندیشه وحدت سیاسی اروپا مسائل اقتصادی بود. به عبارت دیگر نگاه‌ها و تمرکز اصلی به اصلاح ساختار اقتصادی معطوف شده بود تا به اصلاح ساختار سیاسی. همچنان در سال‌های پس از جنگ جهانی دوم، ظهور جنگ سرد و روی کار آمدن دو ابرقدرت سیاسی - نظامی جدید یعنی آمریکا و شوروی سابق خود در تغییر اوضاع و احوال اروپا مؤثر بود، یعنی روند همبستگی و وحدت را در این قاره دوباره تشدید نمود (کدخدایی، ۱۳۸۰: ۱۶-۱۷).

به‌رحال عوامل که زمینه همگرایی اتحادیه اروپا را خوب‌تر مساعد ساخت قرار ذیل است.

- ۱) پیوستگی سرزمینی و تراکم جمعیت در قاره اروپا.
- ۲) موجودیت نظام‌های مردم‌سالار و دموکراسی (خدادوست، ۱۳۸۶: ۲۵)
- ۳) موجودیت فرهنگ و هویت مشترک اروپایی (ابوالحسن شیرازی، ۱۳۹۳: ۳۳)
- ۴) موجودیت دین مشترک یعنی اکثریت اروپائیان پیرو دین عیسویت هستند.
- ۵) تاریخ مشترک.
- ۶) فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی (خدادوست، ۱۳۸۶: ۳۶)

نهاد‌های تأثیرگذار بر تصمیم‌گیری‌ها و اجرای سیاست خارجی اتحادیه اروپا

هنگامی که گروهی از سیاست‌گذاران و دولتمردان اروپایی در اواسط قرن بیستم تصمیم گرفتند تا روابط بین‌المللی اروپای غربی را برای فرار و جلوگیری از «جنگ تمام‌عیار» و نگرانی‌های ملی‌گرایانه متحول کنند، رویکرد جدیدی را انتخاب نمودند که نتیجه این تلاش‌ها منجر به تأسیس و ایجاد نهاد جدیدی به نام اتحادیه

اروپا شد (Jupille, ۱۹۹۹:۲). اساساً پذیرش هنجارها و ارزش های فراملی فرآیندی تدریجی است؛ زیرا پذیرش این امر و تنظیم کردن آن زمان زیاد می برد؛ زیرا در ابتدا، اساساً سوء تفاهم ها با رابطه بین اعضای قدیمی و جدید همراه خواهد بود (Chelotti, ۲۰۱۵:۱۹۸). ساختار تصمیم گیری در اتحادیه اروپا مربعی است که کمیسیون اروپا، شورای وزیران، شورای اروپایی و پارلمان اروپا اضلاع آن را تشکیل می دهد. در سیاست گذاری خارجی، شورای اروپایی و پس از آن شورای وزیران اروپا از جایگاه بالایی برخوردار هستند، زیرا از این طریق مراجع ملی و اروپایی سیاست گذاری خارجی به وحدت و همبستگی می رسند. همچنان دیوان قضایی و دیوان محاسبات بخش های دیگری این اتحادیه را شکل می دهد و علاوه بر دارای کمیته های فرعی تحت نام (کمیته اقتصادی و اجتماعی، کمیته مناطق، بانک مرکزی، بانک سرمایه گذاری، و دیوان اروپایی حقوق بشر) نیز می باشند (سازمند، ۱۳۹۲: ۷۹).

۱. شورای اروپایی

مهم ترین و قدرتمندترین ارگان تصمیم گیری در این اتحادیه شورای اروپایی است. جلسات شورای اروپایی در حقیقت همان نشست سران ویا رهبران دولت های عضو می باشد که سالانه چهار بار برگزار می گردد. شورای اروپایی اساساً دستورالعمل های سیاسی را صادر می نماید که این دستورالعمل ها مانند تصمیمات پارلمان لازم الاجرا می باشد. تصمیمات شورا عموماً به صورت اجماع اتخاذ می شوند اما در مورد معاهدات با اکثریت آراء تصمیم گرفته می شود. جلسات شورا در بروکسل «بلژیک» برگزار می گردد (مشهدی، ۱۳۹۲: ۱۳۰-۱۳۲۹).

وظایف شورای اروپایی

- تعیین اولویت ها و خطوط کلان سیاست ها.
- هدایت سیاسی اتحادیه اروپا.
- حل موضوعاتی را که در شورای وزیران قابل حل نباشد را نیز بر عهده دارد (مشهدی، ۱۳۹۲: ۱۳۱).

۲. شورای اتحادیه اروپا

این شورا از وزرای امور خارجه دولت های عضو اتحادیه تشکیل می شود. جلسات آن هر شش ماه یک بار به ریاست وزیر امور خارجه ای که کشورش ریاست دوره ای اتحادیه اروپا را بر عهده دارد برگزار می شود. شورای وزیران اتحادیه اروپا نقش تصمیم گیرنده را به عهده دارد. این شورا پیشنهادهای رسیده را بررسی و در صورت تصویب، آن را به شکل قوانین و مقررات اتحادیه اروپا درمی آورد. شورای وزیران عهده دار اجرای سیاست خارجی اتحادیه است و پس از مشورت با پارلمان اروپا می تواند موافقت نامه های با سازمان های بین المللی و کشورهای ثالث امضاء نماید (سازمند، ۱۳۹۲: ۸۱).

وظایف شورای اتحادیه اروپا

وظایف شورا را شاید بتوان به شکل ذیل دسته‌بندی نمود.

- انعقاد موافقت‌نامه‌ها با کشورهای خارجی.
- قانون‌گذاری.
- تعیین اهداف سیاسی اتحادیه.
- هماهنگ نمودن سیاست‌های داخلی و خارجی.
- حل و فصل اختلافات سیاسی بین دول و بین نهادها (کدخدای، ۱۳۸۰: ۳۰۸).

۳. کمیسیون

کمیسیون در کنار شورای اتحادیه اروپا و پارلمان اروپا چرخه‌ی قانون‌گذاری را تکمیل می‌کند. کمیسیون مسئول پیشنهاد قوانین جدید به پارلمان و شورای اتحادیه اروپا است که پس از تصویب، مسئولیت مدیریت، نظارت و اجراء به او سپرده می‌شود. همچنین کمیسیون به‌عنوان سخنگوی اتحادیه، در نهادها و سازمان‌های بین‌المللی دیگر محسوب می‌شود. کمیسیون نقش کابینه اتحادیه را دارد و به‌عنوان بازوی اجرایی بر اجرایی مصوبات شورای وزیران نظارت می‌کند. کمیسیون می‌تواند پیشنهادهای خود را به شورای وزیران ارائه کند و تصمیمات شورای در مورد متذکره به آن ابلاغ می‌گردد. اساس کمیسیون مبتکر سیاست‌ها و حافظ توافق اتحادیه است و قوانین موردنیاز اتحادیه را مورد تأیید و حمایت قرار می‌دهد (سازمند، ۱۳۹۲: ۸۲).

وظایف و اختیارات کمیسیون

به‌صورت خلاصه می‌توان وظایف کمیسیون را قرار ذیل فهرست نمود.

- تهیه پیش‌نویس مصوبات
- داشتن نقش نظارتی
- داشتن نقش مشورتی
- اجرای مصوبات و برقراری ارتباط تجارت بین‌المللی (سازمند، ۱۳۹۲: ۸۳-۸۵).

۴. پارلمان اتحادیه اروپایی

پارلمان اروپایی نقش قوه مقننه اتحادیه اروپا را دارد؛ همچنان بر نحوه اجرا قوانین و مقررات نظارت می‌کند و مورد مشاوره نیز قرار می‌گردد (سازمند، ۱۳۹۲: ۸۳).

اختیارات و وظایف پارلمان اروپا

- مشورت
- رویه توشیح (تأیید)

• نظارت

• تصویب بودجه (کدخدای، ۱۳۸۰: ۵۹).

امنیت بین الملل

به طور کلی واژه امنیت به نوعی احساس روانی و روحی اطلاق می شود که در آن به خاطر مبرا بودن از ترس، وضعیت آرامش اطمینان خاطر احساس می شود. در مفهوم کلی، امنیت به بر حذر بودن از خطرات اطلاق می شود که منافع و ارزش های انسانی را مورد تهدید قرار می دهد. پس از انعقاد صلح و استغالی در سال ۱۶۴۸ م و شکل گیری نظام دولت ملت، مفهوم امنیت ملی در روابط بین الملل مطرح شد و با گذشت زمان و گسترش روابط بین المللی، مفهوم امنیت بین الملل نیز پا به عرصه حیات گذاشت. در گذشته امنیت بین المللی تنها در حوزه امنیت نظامی تعریف می شد اما امروزه در ابعاد سیاسی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی تعریف می شود. به تبع محدود بودن مفهوم صلح، مفهوم امنیت بین المللی نیز در گذشته محدود بود و از مرزهای دولت ها چندان فراتر نمی رفت و مبتنی بر امنیت ملی دولت ها بود. لذا استقلال و حاکمیت ملی دولت ها مهم ترین رکن امنیت بین المللی شناخته می شد. از منظر این دیدگاه، دولت ها منشأ اصلی تهدید تلقی می شدند و هم مسئول برقراری امنیت. بر اساس همین دیدگاه تأمین امنیت بین المللی نیز منوط به تأمین امنیت ملی بود؛ اما با آغاز عصر جهانی شدن امنیت بین المللی نیز تدریجاً مفهوم و استغالی خود را از دست داد و متحول شد. دیگر منشأ بسیاری از تهدیدات نه دولت ها بلکه عوامل، فکتور ها و اشخاص دیگری تلقی می شدند. ماهیت تهدیدات نیز نه تنها نظامی بلکه ابعاد دیگری همچون سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی شناخته شد. مهاجرت های بی رویه، توسعه فقر، افزایش جمعیت، تخریب محیط زیست و گرم شدن کره زمین از جمله عوامل تهدید در دنیای معاصر تلقی می شود. همان طوری که توماس هومر دیک سون معتقد است «کمبود موارد چون زمین های کشاورزی، آب، جنگل و ماهی علاوه بر تغییرات جوی مانند افزایش دمای کره زمین، تأثیرات را در مقوله امنیت بین المللی به همراه داشته است. کنترل منابع نفتی، عامل اصلی جنگ اول خلیج فارس در سال ۱۹۹۱ م به حساب می آید». امنیت مشترک مبتنی بر این فرض است که در عصر همبستگی متقابل، هیچ ملتی و دولتی به تنهایی نمی تواند به امنیت خود دست یابد. در عصر حاضر برخلاف مفهوم سنتی امنیت جمعی که بیشتر در مقابل تجاوز به کار می رفت مفهوم امنیت انسانی ترویج پیدا کرده است که به معنی ایمنی از تهدیدات جدی جهان امروز نظیر بیماری، ستمدیدی، گرسنگی و آثار تبعات زیان بار آن که باعث گسترش امنیت جهانی از امنیت دولت ها به امنیت انسان ها و افراد و نباتات و گیاهان شده است (داریوش، ۱۳۹۳: ۸۶-۸۷).

تهدیدات صلح و امنیت بین‌الملل

جهانی‌شدن سبب تغییر مفهوم صلح و امنیت بین‌المللی گردید یعنی از این به بعد صرفاً دولت منشأ تهدید تلقی نمی‌شوند بلکه ممکن است افراد، نهاد های بین‌المللی و دولت‌ها سبب بروز تهدیدات تلقی شوند. باری بوزان «نماینده برجسته مکتب کوبنهاگ» به علت طرح امنیت توسعه‌یافته و تبدیل امنیت تک‌بعدی به پنج بعدی تلاش نمود تا اهداف مرجع امنیت را در هر یکی از بخش‌ها تبیین کند (عبدالله خانی، ۱۳۸۹: ۱۲۸). تهدیدات امنیتی را می‌توان از نظر **باری بوزان** قرار ذیل بیان کرد.

۱. **تهدیدات سیاسی:** از نظر بوزان تهدیدات سیاسی در سطح داخلی ناظر به مسائل چون فقدان دموکراسی و بی‌ثباتی سیاسی حکومت‌ها است و در سطح بین‌المللی نیز ساختار انارشی نظام بین‌الملل ایجادکننده تهدیدات محسوب می‌شود (داریوش، ۱۳۹۳: ۸۷).

۲. **تهدیدات اقتصادی:** وی معتقد است فقر، گرسنگی و توسعه‌نیافتگی مهم‌ترین چالش‌های اقتصادی است که در بسیاری از موارد، سؤ مدیریت نظام داخلی را تشدید می‌کند.

۳. **تهدیدات اجتماعی:** وی می‌گوید تهدیدات اجتماعی و فرهنگی غالباً ریشه در عوامل اقتصادی دارد. معضلاتی چون بی‌سوادی، مواد مخدر، مهاجرت‌های بی‌رویه غیرقانونی و جرائم سازمان‌یافته، چالش‌های هستند که می‌توانند سبب تهدید صلح شوند (داریوش، ۱۳۹۳: ۸۷).

۴. **تهدیدات نظامی:** تهدیدات نظامی از قدیم‌الایام به‌عنوان تهدید بر صلح و امنیت مطرح بوده‌اند. امروز تولید سلاح‌های کشتار جمعی و اختلافات ارضی و مرزی کشورها با یکدیگر بر این تهدیدات افزوده شده است.

۵. **تهدیدات زیست‌محیطی:** از نظر وی، گرم شدن کره زمین، از بین رفتن تدریجی جنگل‌ها خصوصاً جنگل‌های بارانی، بروز خشک‌سالی، کم شدن آب شیرین، سوراخ شدن لایه اوزون و تغییرات آب‌وهوا، آلودگی رودخانه‌ها تهدیداتی هستند که ممکن است در آینده نه‌چندان دور، سبب تهدیدات نظامی نیز شوند (داریوش، ۱۳۹۳: ۸۷-۸۸).

باین‌وجود اتحادیه اروپا به‌عنوان یک بازیگر اصلی و واقعی در دنیای کنونی با استفاده از موقعیت و قدرت اقتصادی و سیاسی و نظامی و تأثیرگذاری که در سطح جهان دارد تلاش دارد برای تأمین امنیت بین‌الملل به‌عنوان یک سازمان منطقه‌ای همگرا نقش فعال داشته باشد.

نقش امنیتی اتحادیه اروپا

باوجود پیشرفت‌های چشم‌گیر در همگرایی کشورهای اروپایی بوزه در عرصه اقتصادی و گمرکی، اتحادیه اروپا بدون یکپارچه کردن مسائل امنیتی و دفاعی نمی‌توانند به مفهوم نهایی خود تحقق بخشند. ایجاد ارتش

اروپایی و یکپارچه کردن سیاست دفاعی و امنیتی گرچه به صورت کم‌رنگی از دوران جنگ سرد آغاز شده بود، از اوایل قرن بیست و یکم شکل جدی تری را به خود گرفت. با اینکه هر کشور اروپایی مبلغ زیادی را صرف مسائل نظامی و امنیتی می‌کنند و تعداد نظامیان کشورهای اروپایی قابل توجه است، برآیند و نتیجه این حجم گسترده سرمایه‌گذاری در سطح اتحادیه قابل توجه نیست (امینیان، ۱۳۹۴: ۱۸۴-۱۸۵).

کشورهای اروپایی با داشتن حدود دو میلیون نفر نیروی نظامی فعال در سال ۲۰۱۱ م حدود ۲۰۰ میلیارد یورو صرف مسائل نظامی کردند این حجم گسترده سرمایه‌گذاری و نیروهای انسانی چون در چارچوب متحد فرماندهی متحد قرار ننگرفته کارآمد زیادی نداشته است.

اتحادیه اروپا که اکثراً بر قدرت نرم خود متکی بوده است، برای به عهده گرفتن مسئولیت‌های امنیتی مجبور است عناصر قدرت سخت را نیز بیشتر فراهم نماید. ابعاد مسئولیت امنیتی اتحادیه اروپا را می‌توان به شکل زیر تقسیم‌بندی کرد:

- اتحادیه اروپا در بحث کمک‌های انسان دوستانه در مناطق بحران زده از دیرباز حضور جدی و فعال داشته است. برای مثال اتحادیه اروپا از سال ۱۹۹۲ م به بعد در ۸۵ کشور برنامه داشته و سالانه ۷۰۰ میلیون یورو کمک کرده است. در سال‌های ۲۰۰۵ م تا ۲۰۱۰ م مأموریت‌های در مقدونیه، کوزوو و کنگو انجام داده است.
- در عرصه سیاست‌های اجبارآمیز و نظامی ناتو مأموریت‌های متعددی برای وادارسازی و حل منازعه در کشورهای مختلف از افغانستان، عراق، بوسنی، دارفور و مناطق دیگر انجام داده است. در میان عملیات متعدد اتحادیه اروپا در چهار عملیات اجبارآمیز در کنگو (۲۰۰۳)، مقدونیه (۲۰۰۳)، بوسنی (۲۰۰۴) و کنگو (۲۰۰۶) م شرکت نموده است. البته اتحادیه اروپا در سیاست‌های حفاظتی و ضمانتی که مشتمل بر حل منازعه و آموزش و رویکردهای پیشگیرانه از منازعه است فعالیت بیشتری داشته است. همان‌گونه که مشخص است، ناتو نقش قدرت سخت را ایفا می‌کند در حالیکه اتحادیه اروپا طیفی گسترده‌ای از سیاست‌ها را برای توسعه و ثبات در اروپا بکار می‌برد (نشریه وزارت امور خارجه، ۱۳۸۸: ۴۷).

مسئله امنیت در اروپا لایه‌ها و ابعاد مختلف دارد. رایگر در کتاب اروپایی کردن اهمیت امنیتی چهار لایه از مسائل امنیتی را بدین ترتیب تقسیم‌بندی می‌کند.

- ۱) گروه نخست درباره نیروهای نظامی اتحادیه اروپا بحث و تبادل نظر می‌کنند.
- ۲) گروه دوم عمدتاً بر رکن دوم امنیت (سیاست دفاعی و امنیتی) اروپا تمرکز دارند.
- ۳) گروه سوم بر رکن نخست یعنی بر سیاست خارجی اتحادیه اروپا تمرکز بیشتر دارند.

- ۴) گروه چهارم بر ابعاد هنجاری و ارزشی سیاست‌های خارجی و امنیتی تمرکز دارند (-۴ Burgess, ۱۹۹۶:). همچنان طی اجلاس سران اتحادیه اروپا و آمریکا در ۱۹۹۵ م با حضور مقامات بلندپایه، چارچوب جدید شراکت اتحادیه اروپا و آمریکا را مشخص می‌نمود و در ۴ زمینه ذیل طرفین متعهد به همکاری و اجراء شدند.
- ۱) ارتقای صلح و ثبات، دموکراسی و توسعه در دنیا.
 - ۲) پاسخ مشترک به ناامنی‌های جهانی.
 - ۳) مشارکت در توسعه تجارت جهانی و برقراری روابط نزدیک‌تر اقتصادی.
 - ۴) ایجاد پل‌های ارتباطی میان دو سوی آتلانتیک (هوشنگ، ۱۳۸۷: ۲۶).

نقش اتحادیه اروپا در روابط بین‌الملل

اتحادیه اروپا نیروی سیاسی، اقتصادی و نظامی مطرح و تاثیرگذار در عرصه سیاست بین‌الملل و روابط بین‌المللی بوده و جایگاه خاصی را در معادلات سیاسی جهان بویژه در قرن حاضر دارا هست. این اتحادیه بزرگ‌ترین شریک تجاری و اقتصادی بسیاری از کشورهای جهان بشمار می‌رود و در عرصه‌های حقوق بشری دموکراسی، مبارزه با تروریسم و مواد مخدر خیلی فعال می‌باشد و تا حال موافقت‌نامه‌های استراتژیک مشارکت را با جمهوری‌های هند، جاپان، آمریکا کانادا، چین، و روسیه به امضا رسانیده است که به صورت خلاصه به بعضی از قسمت‌های مهم این ارتباطات اشاره می‌گردد (نشریه وزارت امور خارجه، ۱۳۸۸: ۴۶).

۱. روابط استراتژیک سیاسی - اقتصادی اتحادیه اروپا با جمهوری هند

اتحادیه اروپا و هند دوستی و همکاری مشترک شان را بر اساس احترام به حقوق بشر و دموکراسی بنا نهاده‌اند. هند اولین کشور روبه انکشاف بود که روابط سیاسی خود را با اتحادیه اروپا در سال ۱۹۶۳ و تا حال موافقت‌نامه‌های مختلف را در زمینه‌های گوناگون امضا نموده است؛ که مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از موافقت‌نامه استراتژیک مشارکت یا action plan می‌باشد که شامل بخش‌های گوناگونی است (نشریه وزارت امور خارجه، ۱۳۸۸: ۴۷).

۲. روابط استراتژیک سیاسی - اقتصادی اتحادیه اروپا با مردم چین

موافقت‌نامه اتحادیه اروپا با چین دربرگیرنده همکاری‌های مشترک در بخش‌های مختلفی مانند تحقیقات مشترک صلح‌آمیز هسته‌ای، مسائل امنیتی، انرژی، گمرکات، اقتصاد، تجارت و سیاحت، محیط‌زیست، تعلیم و تربیه، همکاری مشترک در بخش ساینس و تکنولوژی، حقوق بشر، مهاجرت‌های غیرقانونی، مبارزه مشترک علیه تروریسم وسایل دیگری از قبیل موضوعات مسئله کوریای شمالی، ایران و افغانستان، میانمار (برما) تایوان، می‌باشد.

۳. نقش اتحادیه اروپا در حل منازعات منطقه‌ای

اتحادیه اروپا در آغاز قرن جدید به‌مثابه نیروی مطرح در مسائل جهانی نقش فعال را موازی و هم‌آهنگ با سازمان نظامی ناتو در مناطق بحرانی دنیا در جهت تحکیم امنیت پایدار و صلح ایفا نموده است.

نقش اتحادیه اروپا در بالکان: اتحادیه اروپا در سال ۲۰۰۲ در عملیات صلح بوسنیا و هرزه گوین سهیم شد، طوری که با اعزام بیش از هشت هزار نیروی نظامی، مسئولیت تأمین امنیت در آن منطقه را از نیروهای تحت رهبری ناتو به عهده گرفت (نشریه وزارت امور خارجه، ۱۳۸۸: ۴۸).

پالسی اتحادیه اروپا در شرق میانه: گروه چهار که شامل سازمان ملل متحد، اتحادیه اروپا، روسیه و آمریکا می‌گردد مسئولیت پیشبرد ادامه مذاکرات صلح در شرق میانه را دارند. چنانچه آقای خاویر سولانا یکی از مقامات بلندپایه اتحادیه اروپا در ۱۲ ماه جولای سال ۲۰۰۹ در لندن در یک کنفرانس خبری اظهار داشته است که در صورت عدم توافق اسرائیل و فلسطین بر سر تأمین صلح و ثبات در منطقه، باید به همکاری سازمان ملل و سایر کشورهای جهان یک کشور مستقلی تحت نام فلسطین تشکیل گردد که این اظهارات خاویر سولانا با واکنش منفی و تند وزیر امور خارجه اسرائیل مواجه گردیده بود (نشریه وزارت امور خارجه، ۱۳۸۸: ۴۹).

تلاش اتحادیه اروپا در حل بحران دار فورد سودان: اتحادیه اروپا از آغاز بحران در منطقه دار فورد واقع در غرب سودان جهت دسترسی به یک‌راه حل معقول سیاسی در سودان تلاش زیاد نموده و با اعزام چندین هیئت اتحادیه در منطقه درصدد کاهش اختلافات، مهاجرت‌ها و کشتار افراد بی‌گناه سهم فعال گرفته و همچنان کمیسیون اتحادیه اروپا مبلغ ۴۰۰ میلیون یورو را به دولت سودان مساعدت نموده است. همچنان از دیگر نقش این اتحادیه می‌توان از تلاش آن برای مذاکرات صلح آنچه با کشور اندونیزی، حاکمیت قانون در افغانستان، سهم‌گیری در حوادث و وقایع ناگوار طبیعی در سراسر جهان، کمک در بخش‌های مختلف حکومت‌داری و در نهایت رفع مشکلات موجود در قلمرو اخود اتحادیه اروپا مثل گسترش قلمرو جغرافیایی نام برد (عبدالله خانی، ۱۳۸۹: ۴۷-۴۹).

نقش اتحادیه اروپا در افغانستان: به دنبال وقوع رویداد بزرگ ۱۱ سپتامبر، اتحادیه اروپایی استراتژی امنیتی جدیدی را در سال ۲۰۰۳ تدوین نمود که در آن مسائلی از قبیل تروریسم، سلاح‌های کشتار جمعی، منازعات منطقه‌ای، دولت‌های ورشکسته و جرائم سازمان‌یافته مطرح شده بودند. در راستای استراتژی امنیت ملی جدید، اتحادیه اروپایی به بهانه‌ای هدف ارتقای صلح و ثبات، ترویج دموکراسی و نیز توسعه قلمرو امنیتی اتحادیه اروپا از طریق مهار عوامل خارجی ضد امنیت، وارد صحنه افغانستان شد. رویکرد اتحادیه اروپایی به مسائل افغانستان در مقایسه با رویکرد آمریکا که مبتنی بر توسل به راهکارهای نظامی بوده است،

بیشتر معطوف به یافتن راه‌حل‌های سیاسی و توسعه و رفاه برای افغانستان بوده است (نشریه وزارت امور خارجه، ۱۳۸۸: ۵۱).

اهداف اتحادیه اروپایی از ورود به تحولات افغانستان

نخستین هدف اتحادیه اروپا، ارتقاء صلح و ثبات و امنیت در افغانستان از طریق شکل‌دهی به ساختار دولت ملی و ایجاد دموکراسی و حمایت از فرآیند انتخابات بوده است.

دومین هدف اتحادیه اروپایی از ورود به افغانستان، توسعه قلمرو امنیتی این اتحادیه از طریق مهار و خنثی سازی عوامل خارجی ضد امنیت است. از نظر اتحادیه اروپایی، تروریسم، منازعات منطقه‌ای، سلاح‌های کشتار جمعی، مهم‌ترین عوامل خارجی ضد امنیت این اتحادیه می‌باشند. سومین هدف اتحادیه از ورود به افغانستان، تقویت توان اتحادیه و افزایش توان اعضای اتحادیه برای مقابله با چالش‌ها و مشکلات امنیتی است. چهارمین هدف اتحادیه اروپایی از ورود به افغانستان، مشارکت در بازسازی و توسعه افغانستان جهت برآوردن ملاحظات امنیتی اتحادیه برای حصول به سه هدف مشخص زیر است:

- ✓ نابودی کامل شبکه‌های تروریستی.
- ✓ کمک به پایداری صلح و ثبات در افغانستان از طریق خشکانیدن ریشه‌ی تروریسم.
- ✓ کمک به توسعه ساختار سیاسی و اقتصادی جمهوریت با کمک مردم افغانستان.

طوری که از اهداف اتحادیه اروپا در افغانستان معلوم می‌شود، این اتحادیه درصدد تأمین منافع خود و گسترش منافع و نفوذ خود بوده است و هیچ‌گاهی بر مردم افغانستان، منافع افغانستان و قوانین افغانستان احترام ننمودند و به بهانه مبارزه با تروریسم همیشه سبب ظلم و بی‌عدالتی و کشتار ناحق مردم افغانستان شده است. که نمونه‌های واقعی آن دنباله روی آمریکا در افغانستان می‌باشد (نشریه وزارت امور خارجه، ۱۳۸۸: ۵۲-۵۳).

قدرت و موقعیت اتحادیه اروپا در جهان

به دنبال فروپاشی نظام دوقطبی دوران جنگ سرد و شکل‌گیری فضای جدیدی جهت نقش‌آفرینی اتحادیه اروپا در سیاست و روابط بین‌الملل فراهم آمده است به گونه‌ای که همین موضوع سبب شده اتحادیه اروپا در مرکز توجهات تحقیق‌گران و آگاهان روابط بین‌الملل قرار گیرد. در واقع این اتحادیه ثروتمندترین، باثبات‌ترین و موثرترین دولت‌ها را در نظام بین‌الملل در خود جای داده است و به همین جهت از قدرت جمعی بالقوه‌ای برخوردار است. اتحادیه اروپا یکی از بازیگران اصلی سیاست و روابط بین‌الملل است که یقیناً به‌طور بالقوه از توان به چالش کشیدن قدرت هژمونی آمریکا برخوردار است:

- کشورهای اروپایی با داشتن مجموعاً دو میلیون نفر نیروی نظامی در سال ۲۰۱۱ م حدود ۲۰۰ میلیارد یورو اختصاص به مسئله نظامی کرده‌اند (امینیان، ۱۳۹۴: ۱۸۵).
- اما در قلمرو اقتصاد و تجارت، اتحادیه اروپا را بزرگ‌ترین بازیگر روابط بین‌المللی به شمار می‌آورند. این اتحادیه با داشتن بیش از ۹۰۰۰ میلیارد دلار تولید ناخالص داخلی، ۲۹ درصد از تجارت کل جهان را در اختیار دارد. این در حالی است که سهم کشور آمریکا ۲۱ درصد است. در زمینه سرمایه‌داری نیز این اتحادیه با بیش از ۸۰۰ میلیارد یورو، بزرگ‌ترین سرمایه‌گذار خارجی حساب می‌شود (سازمند، ۱۳۹۲: ۷۶).
- اتحادیه اروپا با تکیه بر توان اقتصادی و ارزش‌های دموکراتیک خود توانسته در بین نهاد های عمده بین‌الملل، صاحب حضور و نفوذ گردد. از مهم‌ترین این‌ها می‌توان به صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی و سازمان تجارت جهانی اشاره کرد.
- اعضای کشورهای اتحادیه اروپا ستون‌های اصلی و عمده ی پیمان ناتو را نیز تشکیل می‌دهند و دولت فرانسه از جمله اعضای دائم شورای امنیت نیز می‌باشند.
- اتحادیه اروپا از لحاظ نفوس، سومین جمعیت بزرگ جهان را بعد از هند و چین تشکیل می‌دهد. همچنان اتحادیه بیش از نیم کمک‌های توسعه‌ی جهان را عهده‌دار می‌باشد.
- کشورهای عضو اتحادیه بزرگ‌ترین مقصد جهانگردی جهان بشمار می‌آیند. فرانسه نخستین، اسپانیا، ایتالیا، انگلیس، آلمان و اتریش در بین ده مقصد اصلی جهانگردی دنیا قرار دارد.
- از همه مهمتر اینکه بیش از ۶۰ درصد توان انسانی ناتو مربوط به کشورهای اروپایی می‌باشد (سازمند، ۱۳۹۲: ۷۶-۷۸).
- داشتن روابط تجارتي قوي اتحاديه اروپا با امريكا و چين كه به ترتيب اولين و دومين شريك تجارتي اتحاديه شناخته مي‌شود نقش اتحاديه اروپا را در جهان بيشتري مي‌سازد (هاشمی، ۱۳۸۸: ۴۶). بر همین مبنا است که با درک صحیح از تاریخ اروپا و روند تأسیس اتحادیه اروپا، می‌توان گفت که اتحادیه اروپا هم یک اتحادیه سیاسی و هم یک اتحادیه اقتصادی است (Fabius, ۲۰۰۱).

آنچه مسلم است این است که موقعیت جهانی امروز اتحادیه اروپا متفاوت از دهه‌های قبل می‌باشد. ارتقای جایگاه جهانی اتحادیه اروپا در این سال‌ها به حدی بوده که برخی نویسنده‌گان حتی سخن از ظهور ابرقدرت جدید در جهان به زبان رانده‌اند؛ اما اساساً اتحادیه اروپا را نمی‌توان یک ابرقدرت محسوب کرد و در ارزیابی قدرت اتحادیه اروپا نباید دچار اغراق شد. به تعبیر ساده تر برخی از محققین باور دارند که یک کشور برای اینکه ابرقدرت شناخته شود باید از امکانات نظامی مؤثر و همه جانبه جهت ترتیب دادن جنگ تمام‌عیار در

همه انواع جنگ‌های غیرمتعارف علیه قوی‌ترین کشور موجود دنیا برخوردار باشد. با این تعریف یقیناً قدرت نظامی را مهم‌ترین ملاک و معیار ابرقدرت بودن فرض گرفته‌اند، از این جهت اتحادیه اروپا به جهت عدم برخورداری از توان نظامی این چنینی نمی‌تواند چنین ادعا را داشته باشد؛ اما اگر ابرقدرت بودن را با «توان تأثیرگذاری»، «توان متقاعد ساختن دیگران» و «درجه مقبولیت بین‌المللی» محسوب نمایم اتحادیه اروپا حرف‌های زیادی برای گفتن دارد. بنا اتحادیه اروپا گرچه يك ابرقدرت نیست اما يك قدرت بزرگ جهانی دست‌کم در بعد و حوزه اقتصادي است.

نتیجه‌گیری

قاره اروپا به دلیل ساختار دینی، فرهنگی و نژادی نسبت به سایر مناطق جهان از یکپارچگی همگونی نسبی برخوردار است لذا از نظر تاریخی نخستین نمونه‌های همگرایی و یکپارچگی را می‌توان در اروپا مشاهده کرد. در اوایل دهه ۱۹۵۰ م اولین گام همگرایی با تشکیل جامعه ذغال سنگ و فولاد اروپا برداشته شد در آن زمان سؤال مهم اصلی این بود که مسیر همگرایی اروپا چگونه به پیش خواهد رفت به هر صورت هرچند مسیر طی شده توسط جامعه اروپا توأم با فراز و نشیب‌ها و با سرعت متفاوت در دوره‌های مختلف بوده است ولی جهت حرکت آن همواره پیش‌رونده و مثبت بوده است. آن گام‌های اولیه و محدود ذغال سنگ و فولاد و با تنها ۶ کشور عضو، امروز به اتحادیه‌ای ۲۷ عضو و با بازار واحد، پول واحد گسترش یافته و به حوزه‌های سیاسی، اجتماعی و قضائی تبدیل شده است. اتحادیه اروپا با تکیه بر توان و امکانات اقتصادی و سیاسی خود در پهلوی سازمان ملل متحد، ایالات متحده آمریکا نقش فعال خود را در عرصه صلح و امنیت بین‌الملل دارد. کمک به مناطق آسیب‌دیده کمک به رشد دموکراسی، ترویج ارزش‌های مردم‌سالاری و حاکمیت قانونی در مناطق دوردست جهان نمونه از آرایش قدرت و پرستیژ آن در نظام بین‌المللی می‌باشد.

اتحادیه اروپا با درک اینکه جهان به مسائل پیچیده و چندبعدی ناامنی دست‌وپنجه نرم می‌کند همیشه در تلاش است تا با انعقاد موافقت‌نامه‌ای استراتژیک با کشورهای مهم جهان مثل هند، چین جایگاه آفتابی خود را به نمایش گذاشته است.

بنا در عرصه بین‌الملل امروز اتحادیه اروپا در پهلوی آمریکا بازیگر قدرتمند در سطح جهان می‌باشد و با تکیه بر قدرت نرم و توان دیپلماسی خود توانسته نسبت به ایالات متحده آمریکا محبوبیت بیشتری در میان کشورها به خصوص در حوزه خاورمیانه و آسیای مرکزی داشته باشد و در صورت ایجاد نیروی و ارتش واحد اروپایی که هنوز هم يك گام عقب‌ترند می‌توانند نقش کلیدی تر و ارزشمند تر خود را در سطح جهان به نمایش بگذارند.

پیشنهادها

از اینکه اتحادیه اروپا یک سازمان منطقه ای و تاثیر گذار در معادلات جهانی می باشد؛ به خصوص این اتحادیه در زمینه های سیاسی و اقتصادی از جایگاه مناسب در عرصه بین المللی برخوردار است. باید دولت افغانستان در چارچوب منافع ملی خود روابط خوبی با این اتحادیه برقرار نماید تا باشد که از ظرفیت های تکنالوژی و اقتصادی آن برای پیشرفت افغانستان بهره گیری صورت گیرد.

منابع

- ابوالحسن شیرازی، حبیب الله. (۱۳۹۳). «جایگاه فرهنگ در هویت مشترک اروپایی همگرایی اتحادیه اروپا» تهران: دانشگاه آزاد اسلامی.
- امینان، بهادر. (۱۳۹۴). «نقش امنیتی اتحادیه اروپا در عرصه بین الملل» فصلنامه آفاق امنیت، شماره ۲۷ سال ۱۳۹۴.
- خدادوست، جبار (۱۳۸۶). «روند همگرایی اتحادیه اروپا از آغاز تا پایان سال ۲۰۰۵» تهران: دانشگاه آزاد اسلامی.
- داریوش، اشرفی. (۱۳۹۳). «تفسیر جدید از صلح و امنیت بین المللی و تاثیر آن بر مفهوم حاکمیت ملی». تحقیق حقوق عمومی، دوره ۱۵، شماره ۴۲.
- دفتر مطالعات سیاسی (۱۳۸۶). پیمان لیسبون «اصلاح ساختار اتحادیه اروپا». مرکز تحقیق های مجلس شورای اسلامی ایران، تهران- ایران.
- زنگنه، حمید. (۱۳۹۲). کتاب سبز اتحادیه اروپا. تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی.
- سازمند، بهاره (۱۳۹۲). سیاست خارجی قدرت های بزرگ. چاپ دوم، تهران: موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر.
- عبدالله خانی، علی. (۱۳۸۹). «نظریه های امنیت». چاپ دوم، تهران: موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین المللی ابرار معاصر.
- علی رضا، سلطانی و بهمنش رضا. (۱۳۹۰). «اتحادیه اروپا و چالش های امنیتی انرژی»، تحقیق نامه روابط بین الملل، شماره ۱۷، دوره ۴، ص ۲۱۱-۲۴۰.
- غفوری، محمد. (۱۳۹۳). سازمان های بین المللی. چاپ پنجم، تهران: نشر سمت.
- کدخدای، عباس. (۱۳۸۰). ساختار و حقوق اتحادیه اروپا. تهران: نشر میزان.
- مشهدی، علی و محمد صالح تسخیری. (۱۳۹۲). بایسته های حقوق سازمان های بین الملل. تهران: انتشارات خرسندی.

نیوجنت، نیل. (۱۹۹۱). سیاست و حکومت در اتحادیه اروپا. مترجم محسن میردامادی (۱۳۹۳)، تهران: انتشارات وزارت امور خارجه.

وزارت امور خارجه. (۱۳۸۸). ستوری. شماره ۳۳، کابل: انتشارات وزارت امور خارجه.
هاشمی، سید نورالدین. (۱۳۸۸). ماهنامه «ستوری». نشریه وزارت امور خارجه شماره ۳۳. کابل - افغانستان.

هوشنگ، کریمی. (۱۳۸۷). «جایگاه اتحادیه اروپا در نظام بین‌الملل در حال تکوین» تهران: فصلنامه سیاست خارجی، شماره ۳ سال ۱۳۸۷.

Burgess, M. (۱۹۹۶). Introduction: Federalism and Building the European Union. *Publius*, ۲۶(۴), ۱-۱۵, ۱۲ NOV ۲۰۲۲, JSTOR.

Chelotti, N. (۲۰۱۵). A 'Diplomatic Republic of Europe'? Explaining role conceptions in EU foreign policy. *Cooperation and Conflict*, ۵۰(۲), ۱۹۰-۲۱۰, ۹ NOV ۲۰۲۲, SAGE Publications.

Fabius, L. (۲۰۰۱). The Future of the European Union. *Challenge*, ۴۴(۲), ۵-۱۳, ۱۲ NOV ۲۰۲۲, JSTOR.

Jupille, J. (۱۹۹۹). The European Union and International Outcomes. *International Organization*, ۵۳(۲), ۴۰۹-۴۲۵, ۱۲ NOV ۲۰۲۲, JSTOR.

Mc Goldrick, D. (۱۹۹۷). *International relations law of the European Union*. Longman Publishing Group.

بسیاری از چالش‌های محاسبات ابری در آموزش به‌تازگی یافت شده، که به‌بازار خدمات ابری مربوط می‌شود. برای آموزش، برای اتخاذ محاسبات ابری بیش از ملاحظات فنی و هزینه تحت تأثیر قرار می‌گیرد. اطلاعات بخش اساسی آموزش تصمیم‌گیری در مورد نحوه مدیریت آن اطلاعات بوده و ملاحظات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی در پی دارد. احتمال این‌که ارائه‌دهنده خدمات یا منابع آن در خارج از صلاحیت قانونی یا قلمروی دولت اقامت داشته باشند، می‌تواند برخی از این نگرانی‌های زیر را به‌بار می‌آورد:

جدول ۲: خلاصه چالش‌های محاسبات ابری

نگرانی اصلی این است که استفاده‌کننده‌ها حریم خصوصی اطلاعات را کنترل ندارند یا نمی‌دانند که اطلاعات خود در کجا ذخیره می‌شوند.	امنیت
از استانداردها و / یا میانجی‌ها هنوز تعریف نشده است که منجر به خطر قابل توجه قفل شدن فروشنده می‌شود.	قابلیت همکاری
میزان کنترلی که استفاده‌کننده بر روی اینترنت دارد	کنترل
تمام دسترسی به فضای ابری از طریق اینترنت انجام می‌شود و تأخیری را در هر ارتباط بین استفاده‌کننده و محیط ایجاد می‌کند.	کارایی
بسیاری از زیرساخت‌های ابری موجود از سخت‌افزار بالایی استفاده می‌کنند که به‌طور غیرمنتظره سقوط می‌کند	اطمینان

نتیجه‌گیری

محاسبات ابری به‌سرعت در حال رشد بوده مدل‌های محاسبات ابری مزایای بیشتری را ارائه می‌دهند، اما محدودیت‌های نیز وجود دارد که همه برنامه‌ها در فضای ابری اجرا نمی‌شوند، عدم دسترسی پایدار به اینترنت، می‌تواند بر روش‌های فعالیت‌های آموزشی تأثیر بگذارد. به نظر می‌رسد محاسبات ابری ارزش

بیشتری را در کسب و کارهای شرکت‌های خورد و بزرگ، دانشگاه‌های نخبه و آموزش آنلاین را ارائه می‌دهد. محاسبات ابری آماده انقلاب آموزشی در بخش مکاتب و مؤسسات می‌باشد. محاسبات ابری زبان آموزان را قادر می‌سازد تا به‌طور رسمی تحت آموزش قرار گیرند حتی بدون رفتن به‌صنف‌ها به‌صورت حضوری در واقع ابر همچنین می‌تواند به خانواده‌های که زیاد سفر می‌کنند، به فرزندانشان این امکان را می‌دهد، که هم‌زمان با یادگیری مداوم درس، ارایه وظیفه خانگی و گرفتن نمرات از راه دور را فراهم کند. اما بعضی از خطرات خاص محیط ابری ممکن است به آن‌ها منتقل شود. ارایه‌دهندگان محاسبات ابری از جنبه‌های مختلف، می‌توان گفت که توسعه‌پذیر، قابل حمل، پرداخت در هر استفاده مدل و پالیسی‌های مدیریت خطرات، امنیت، کارایی، دسترسی در هر زمان و مکان و چندین جنبه دیگر نشان‌دهنده عوامل مثبت در تصمیم‌گیری برای استفاده از محاسبات ابری است. دانشگاه‌ها باید برای محاسبات ابری ارزش قائل شوند فرصت‌های ارایه‌شده توسط محاسبات ابری منجر به نوآوری در مکاتب و پوهنتون‌ها می‌شود.

منابع

- حجرگشت، داریوش. (۲۰۱۶) به کارگیری تکنالوژی محاسبات ابری در آموزش الکترونیکی (تحقیق‌های نوین در مدیریت) <https://pvlearn.com/?p=۳۰۶۶۹>
- روحانی، سعید و قلی زاده، پریا. (۱۳۹۷). بررسی تأثیرات محاسبات ابری بر یادگیری الکترونیکی. پردازش و مدیریت اطلاعات (علوم و تکنالوژی اطلاعات)، ۳۳(۳)، ۱۲۶۷-۱۲۸۴
/fa۴۰۲۸۲۴https://sid.ir/paper/
- زهرا، باغدار سعدآباد. (۱۳۹۹). ریانش ابری و یادگیری الکترونیکی: مروری بر آموزش عالی بر بستر محاسبات ابری جهت بهبود آموزش الکترونیکی. (فصلنامه رویکردهای تحقیقی نوین مدیریت و حسابداری) ص ۱۵۵-۱۶۸ <http://www.majournal.ir>
- سکوت جهرمی، ش & امینی لاری، م. (۱۳۹۳). آموزش الکترونیکی مبتنی بر محاسبات ابری ضرورت‌ها، چالش‌ها و راهکارها. اولین کنفرانس ملی علوم مهندسی، ایده‌های نوین. موسسه آموزشی عالی آینده گان <https://hoopadcloud.ir/private-cloud-public-cloud>
- صادقی، مجرد. (۲۰۱۵). ارایه مدل یادگیری الکترونیکی بر مبنای محاسبات ابری. کنفرانس بین‌المللی دبی (ص. ۶)

- Al Mudawi, N. Beloff, N. & White, M. (۲۰۲۰). Issues and challenges: cloud computing e-Government in developing countries. In IJACSA) International Journal of Advanced Computer Science and Applications (Vol. ۱۱, Issue ۴). <http://sro.sussex.ac.ukwww.ijacsa.thesai.org>
- Alghushami, A. H., Zakaria, N. H., & Aji, Z. M. (۲۰۲۰). applied sciences Factors Influencing Cloud Computing Adoption in Higher Education Institutions of Least Developed Countries : Evidence from Republic of Yemen.
- Almajalid, M. (۲۰۱۴). A Survey on the Adoption of Cloud Computing in Education Sector “, College of Computing and Informatics, Saudi Electronic University, Jeddah, Saudi Arabia
- Bhatia, I., & Lala, A. (۲۰۱۲). Implementation of Cloud Computing Technology in Indian Education System.
- Kiadehi, E. F., & Mohammadi, S. (۲۰۱۴). Cloud Computing Technology in Iran : Opportunities, Threats. ۱۶۶-۱۷۲ (۱)
- Nassif, G. T. (۲۰۱۹). Cloud Computing Adoption in Afghanistan : A Quantitative Study Based on the Technology Acceptance Model Walden University.
- Saidu, R. (۲۰۱۲). The impact of cloud computing in nigeria’s higher education system rilwanu saidu.
- Srinivas, J., & Moiz qyser, A. (۲۰۱۲) Cloud Computing Basics, International Journal of Advanced Research in Computer and Communication Engineering, Vol. .۱
- Ullah, Z., & Saeed, S. U. (۲۰۲۰). Sayed Jamaluddin Afghani University Network Design Based on Cloud Computing. October, ۳-۷

